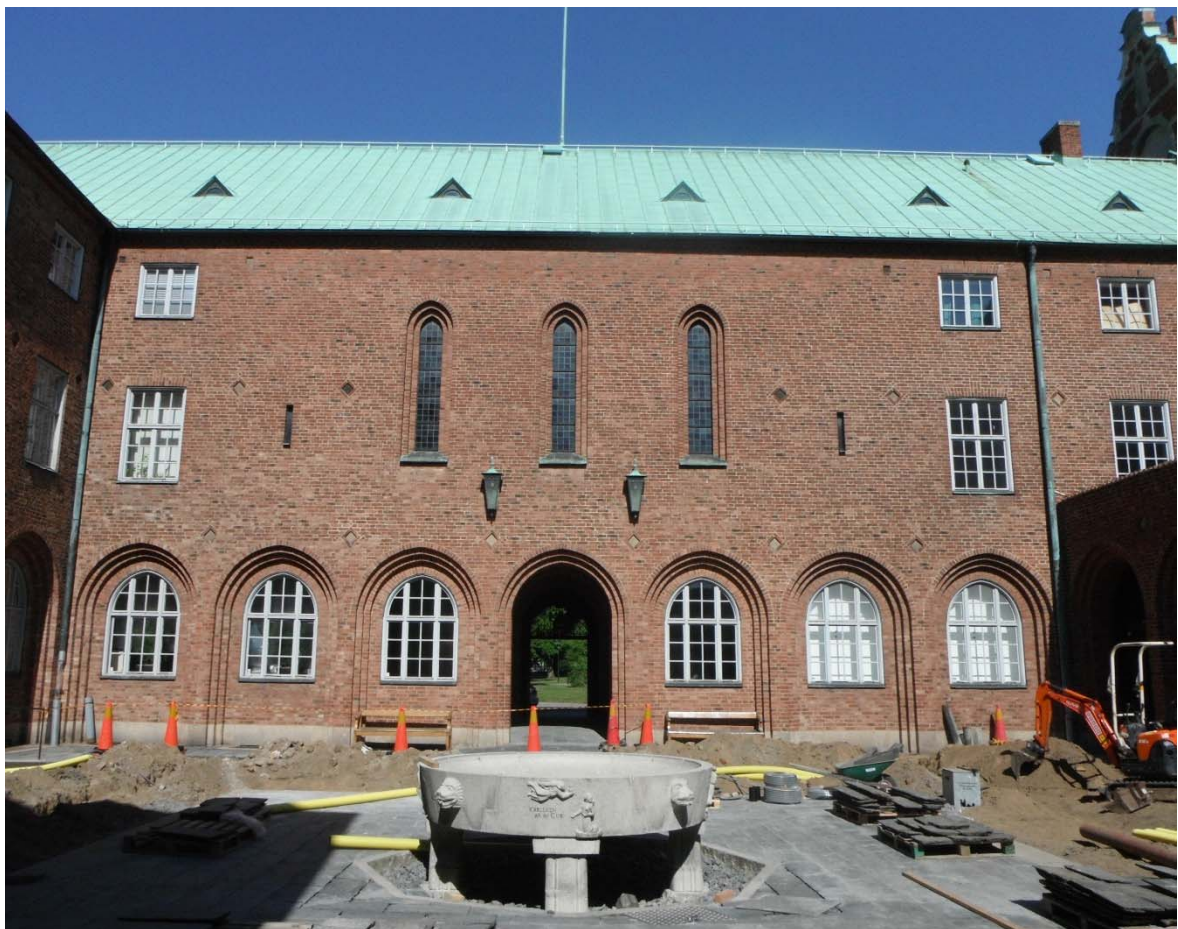

Kv Sankt Mikael 13

Fornlämning Lund 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län
Arkeologisk schaktningsövervakning 2016
Gertie Ericsson

Titel: Titel
Författare: Gertie Ericsson
Kulturmiljörapport: 2019:15

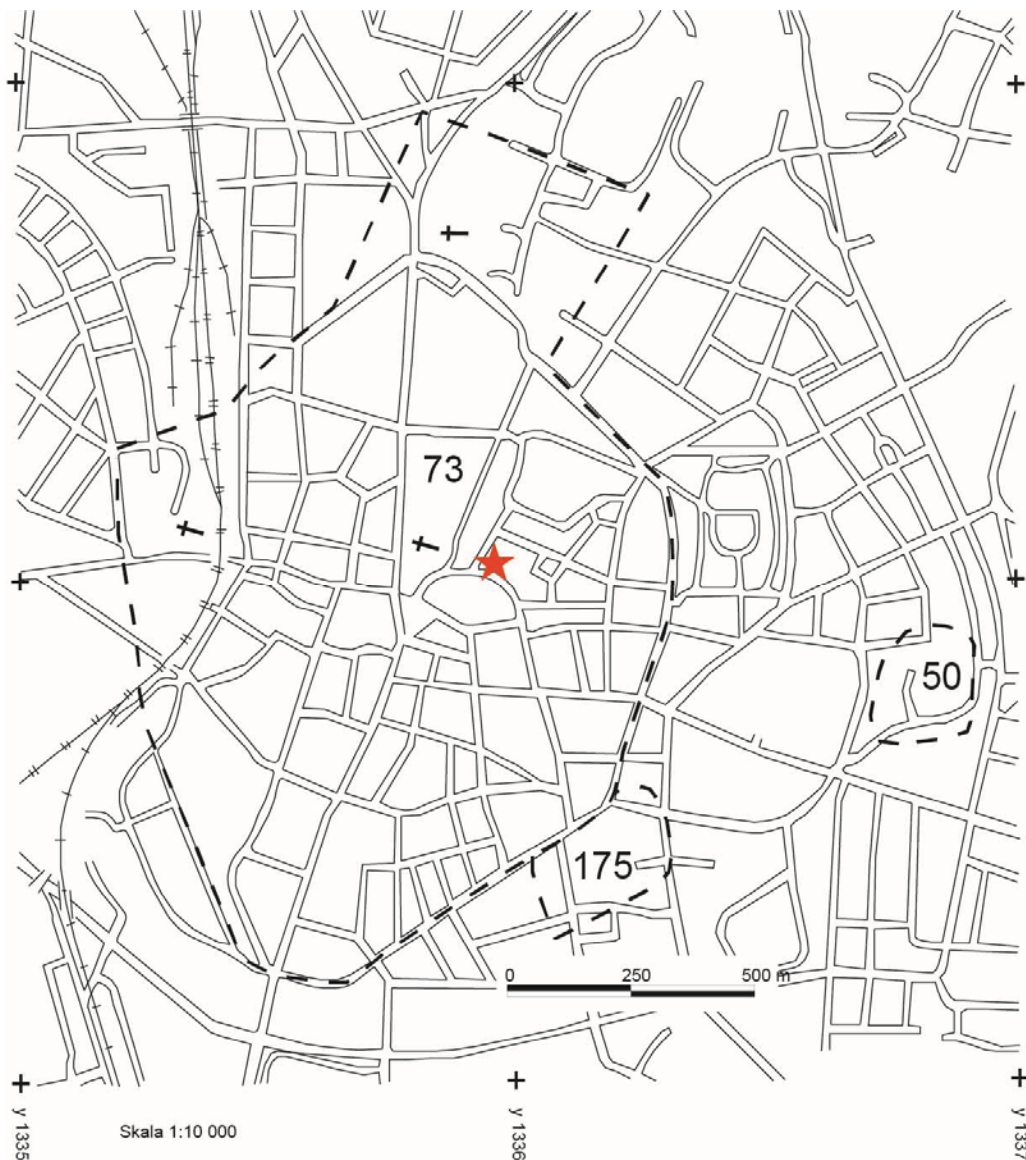
Omslagsbild: Domkapitlets hus och gård.
Upphovsrätt: Där inget annat är angivet, enligt Creative Commons licens CC BY

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning.....	2
Fornlämningsmiljö	3
Tidigare arkeologiska iakttagelser	4
Genomförande och resultat.....	6
Geoteknisk undersökning	6
Fjärrvärmeanslutning	9
Kulturlagerstatus	10
Förslag på fortsatta åtgärder	10
Administrativa och tekniska uppgifter.....	11
Referenser.....	12
Bilaga 1: Ritningar	13
Geoteknisk undersökning	13
Fjärrvärme	18

Sammanfattning

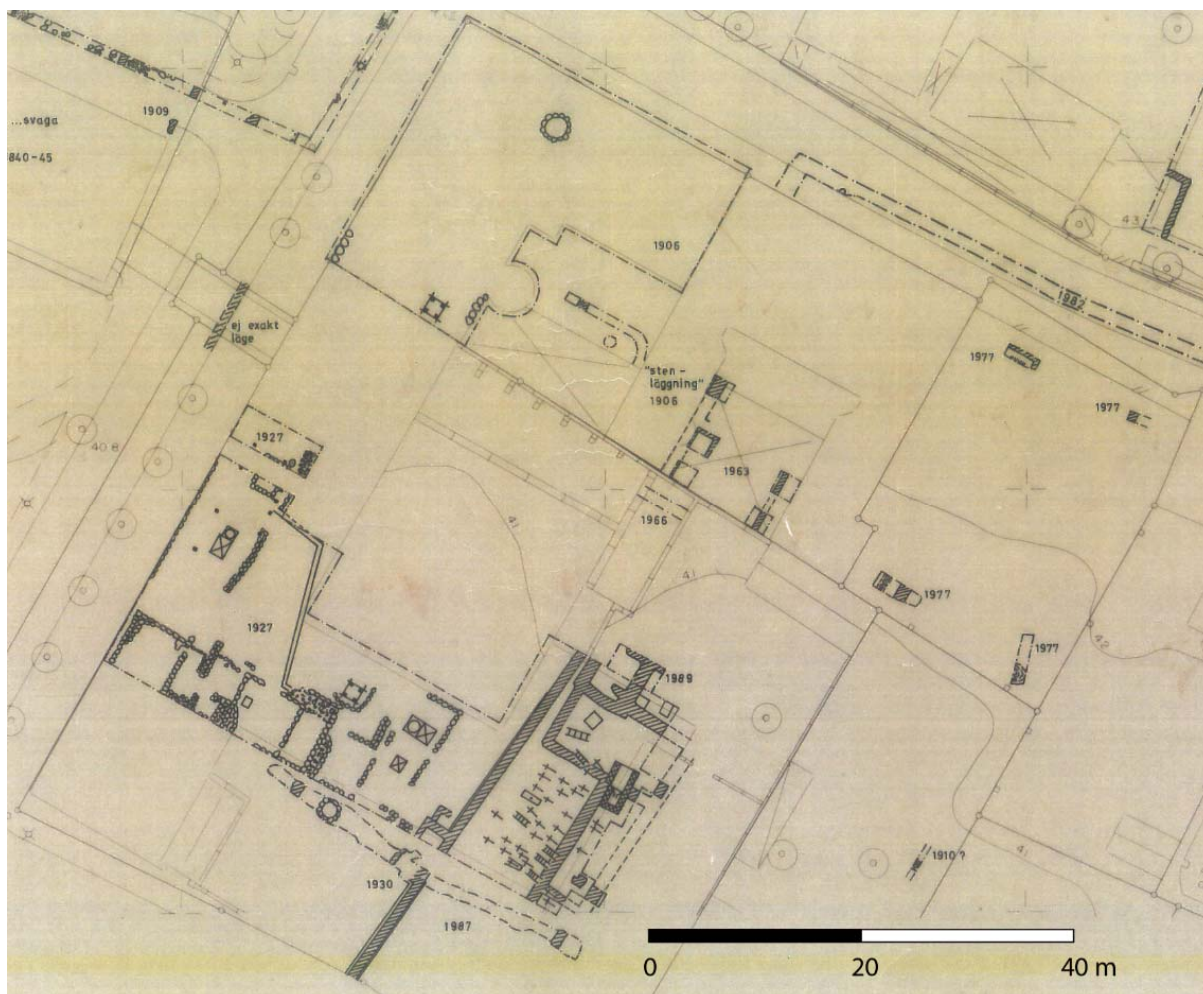
- Med anledning av att Lunds Domkyrka skulle omstrukturera innergården på domkapitlet i Lund genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt Länsstyrelsens beslut 431-5902-2016. I ett senare skede tillkom geoteknisk undersökning och fjärrvärmeanslutning (Meddelande dat. 2016-05-06).
- Arbetena startade med en omstrukturering av domkapitlets innergård, men vid dessa arbeten berördes inga intakta kulturlager.
- Den geotekniska undersökningen bestod av 10 borrhövar tagna med skruvhövar. De berörde medeltida kulturlager i alla borrhövar, från djup av 0,80—1,80 m, ned till mellan 2,00— 2,90 m där steril moränlera vidtog.
- I ärendet gjordes även ingrepp för en fjärrvärmeledning, i 1,00 m breda och 0,75—0,90 m djupa schakt i den nordöstra delen av fastigheten. Endast efterreformatiska och sentida kulturlager framkom vid dessa ingrepp.
- Kulturlagerstatusen hos de medeltida kulturlagren var bra, med tydliga lagerskiljen och hög organisk halt.
- Den geotekniska undersökningen gjordes för att utreda förutsättningar för ytterligare byggnation, i första hand med bevarande av underliggande kulturlager. Varken planritningar eller grundkonstruktion för en byggnation har i nuläget presenterats. Ska området bebyggas bör en arkeologisk förundersökning göras för att närmare utreda fornlämningsituationen.

Figur 1. Lunds medeltida stad, fornlämning 73:1, med platsen för undersökningen markerad.

Inledning

Lunds Domkyrka ansökte om tillstånd till ingrepp i under mark dolda forn lämningar inför restaurering av en innergård inom kv Sankt Mikael 13, Lund. Fastigheten är belägen inom Lunds medeltida stadsområde, RAÄ Lund 73:1. En arkeologisk schaktningsövervakning genomfördes enligt Länsstyrelsens beslut (lst.dnr: 431-5902-2016).

Figur 2. Arkeologiska generalkartan över Lund, över kv Sankt Mikael.

Fornlämningsmiljö

Kv Sankt Mikael är beläget nordöst om Lunds domkyrka, och avgränsas av gator som är av medeltida ursprung. Gatorna har bytt namn under årens lopp, i norr begränsas kvarteret av Stora Algatan, som med sin nuvarande förlängning Lilla Algatan benämndes som "Al-gatan" längs hela sträckningen på Caspar Magnus Espmans karta från år 1783. Stora Algatan benämns "Stora Kosträtet" i Gyllenborgs karta från år 1793, medan "Ahl-gatan" på Wiblingens karta från år 1799 vilket återigen avser hela sträckningen. I Löfgrens karta från år 1821 återfinns gatorna med nuvarande uppdelning i "Stora och Lilla Ahlgatan" (André & Högstedt 1990). Sträckningen Lilla Algatan har genom arkeologiska undersökningar kunnat dateras till tidig medeltid (Johansson Hervén 1997). I öster begränsas kvarteret av Själbodgatan, som genomgående tycks ha behållit sitt namn under de senaste århundradena, då den benämns "Själebodgatan" i de äldre stadskartorna. I söder återfinns Magle Stora Kyrkogata, vilken år 1669 benämns som "Frue Magle strätit", år 1783 som "Magdalena Kyrkosträtet" och ett

årtionde senare heter den "Magle Kyrkosträdet". I sydväst ligger Kiliansgatan, vilket även det är ett ålderdomligt namn, där dock den norra och här aktuella sträckningen i slutet av 1700-talet benämndes som "Kungsgatan". Slutligen avgränsas kvarteret av nuvarande Krafts torg och Tegnérsplassen på ömse sidor om Lunds universitets Historiska museum. Denna gatusträckning hette under äldre tider "Biskopsgatan" (Johansson Hervén 1997).

Kv Sankt Mikael har en oregelbunden plan som uppkommit genom en avstyckning av dess ursprungliga nordöstra hörn. Det skedde år 1866 och det nya kvarteret Sigrid skapades genom utläggandet av Stora och Lilla Sigridsgatan. Kv Sankt Mikael's bebyggelse är i stor utsträckning uppförd runt förra sekelskiftet.

Under högmedeltiden stod kvarteret under kyrkligt ägande. Två institutioner dominerade, nämligen dominikankonventet och sockenkyrkan Sankt Mikael. Byggnadslämningar från dominikankonventet har påträffats vid flera arkeologiska undersökningar och utifrån dessa har en ungefärlig medeltida tomtindelning kunnat rekonstrueras. Förutom de båda kyrkliga institutionerna fanns det söder om sockenkyrkan Sankt Mikael ett tillhörande prästresidens. Tomterna norr och nordväst om dominikankonventet var stadsgårdar inom konventets ägor. Tidigare undersökningar har visat att det finns välbevarade byggnadslämningar från gårdarna på platsen. I kvarterets sydvästra hörn fanns ett kanikresidens, som från åtminstone 1500-talets senare del var bebyggt med ett stenhus. Huset ägdes sannolikt av domkyrkan medan marken tillhörde domkapitlet (Andrén 1984 s 84f). Således var samtlig tomtmark inom kvarteret i olika kyrkliga institutioners ägor vid reformationen år 1536.

Svartbrödrakonventet har påträffats i kvarterets mellersta del, byggnaderna var troligen uppförda på mark som var upplåten av ärkebiskop Andreas Sunesen år 1222. Tomten är troligen identisk med det kanikresidens som ärkebiskopen samma år bytte till sig av domkapitlet.

Tidigare arkeologiska iakttagelser

Den arkeologiska kunskapen om kv Sankt Mikael var tidigare ganska begränsad och utgjordes huvudsakligen av observationer av grundmurar i företrädesvis mindre schakt. Äldre undersökningar och andra observationer är till stora delar obearbetade och fältdokumentationen förvaras på Kulturens LA-arkiv under aktuell fastighet.

År 1872 grävdes en källare till det nu rivna mejeriet som låg i kvarterets nordöstra del och enligt uppgifter kördes 21 vagnslaster med människoben bort och tippades på den gamla kemiska institutionens tomt. Skeletten kom från Sankt Mikael's kyrkogård som omfattade den östra delen av kvarteret. I kvarterets södra delar (Sankt Mikael 7, 8 och 13) har byggnadslämningar

från Svartbrödrakonventet påträffats vid flera tillfällen i samband med grävningsarbeten, bland annat år 1910 och år 1926. Skilda arkeologiska observationer från början av detta sekel och fram till våra dagar har efterhand byggt upp en bild som ger en antydning om konventets omfattning. Redan år 1906 gjordes den första dokumentationen av byggnadslämningar efter konventet. Sedan dess har flera övervakningar skett under årens lopp. De största undersökningarna utfördes år 1906, 1927 och 1930 (Blomqvist 1943). Senare ingrepp har främst utgjorts av ledningsschakt. I sydöstra delen av såväl kvarteret som konventområdet påträffades år 1986 en stor tegelugn, daterad till 1360-talet.

Först i början av 1940-talet kunde Ragnar Blomqvist identifiera lämningarna som tillhörande dominikankonventet (Blomqvist 1943 s 123ff). Tidigare fanns uppfattningen att det legat på annat håll i staden. Ännu på 1920-talet, då grävningar avslöjade flera skelettgravar, tolkades detta som lämningar efter sockenkyrkan Sankt Mikael. Den arkeologiska kunskapen om kvarterets norra delar har varit mer begränsad. När byggnaden som angränsar till aktuell exploateringsyta byggdes år 1904 gjordes ingen undersökning, kontroll eller övervakning. När Skånska Brand byggdes på hörntomten år 1906 gjordes en antikvarisk kontroll och resultaten har sammanställts till en planritning utförd av Pär Axel Olsson, då anställd som antikvarie på Kulturen. Två brunnar och två stenrader finns dokumenterade (Kulturens LA-arkiv). Denna del av kvarteret motsvarar tomt nr 104:2 enligt Andréns tomtrekonstruktion (1984). Ytan som motsvarar tomten är i stort sett utschaktad och möjligheterna att belysa dess äldre historia med hjälp av arkeologiska källor finns inte. I samband med tillbyggnaden av gården år 1939 drogs ett nytt vattenledningsschakt, vilket dokumenterades och en stenläggning markerades. År 1966 grävdes ett fjärrvärmeschakt på kv Sankt Mikael 13, från Kiliansgatan i söder mot norr över den västra delen av den tidigare lokaliserade dominkanernas kyrka. Endast delar av schaktet dokumenterades. I schakt 1 dokumenterades den södra delen av grundmuren till klosterkyrkans västra del, på ett djup av ca 1,00 m. Schakt 2 grävdes norr om klosterkyrkan, och omkring 0,95 m under marknivån påträffades en stenläggning. I schakt 3 påträffades ett kraftigt raseringslager 0,50 m under marknivån (Karlsson 2007).

Vid en förundersökning i kv Sankt Mikael 13 år 1997 konstaterades det att stora markingrepp hade gjort i området i modern tid och att inga bevarade lämningar fanns (Karlsson 2005).

I samband med grundmursförstärkningar i Kv Sankt Mikael 8 år 2000 gjordes en förundersökning som omfattade både flera provgropar, besiktning av kryputrymme samt dokumentation av pålningsarbetena. Förundersökningen bidrog till att fastställa kyrkans dimensioner och byggnadens utformning. Den visade också att det i området finns 2,00—3,00 m tjocka kulturlager och bitvis kraftiga raseringslager från rivningen av den medeltida kyrkan och konventet. Grundmurar till kyrkan och andra byggnader som hörde till konventet påträffades. De relativt porösa rivningslagren på vilka den befintliga byggnaden delvis vilade

var en bidragande orsak till sättningsproblematiken. Området konstaterades vara väl-dränerat och i kombination med de många ingreppen som gjorts i Kiliansgatan, har detta lett till en accelererad nedbrytning med sättningsproblem i befintliga byggnader (Balic 2000).

I samband med nybyggnation på kv Sankt Mikael 5 år 1986 gjordes en schaktningsövervakning. Undersökningen berörde delar av Sankt Mikael's kyrka och dominikankonventet. Resultaten visade bland annat att de tidigaste gravarna härrör från 1000-talet, men även att lämningar av profan karaktär som lergolv, brunnar, stolphål, rännor, härdar och nedgrävningar fanns på platsen. De daterades till 1000-tal och 1100-tal. Några lämningar på den norra delen av undersökningsytan var äldre än kyrkogården vilket pekar på att platsen var bebyggd innan den togs i anspråk som begravningsplats. Norr om kyrkogården påträffades profanbebyggelse från 1200-talet och fram till efterreformatorisk tid. På kyrkogården påträffades åtskilliga gravar samt resterna efter en tegelugn som daterats till 1360-talet (Gardelin 2007).

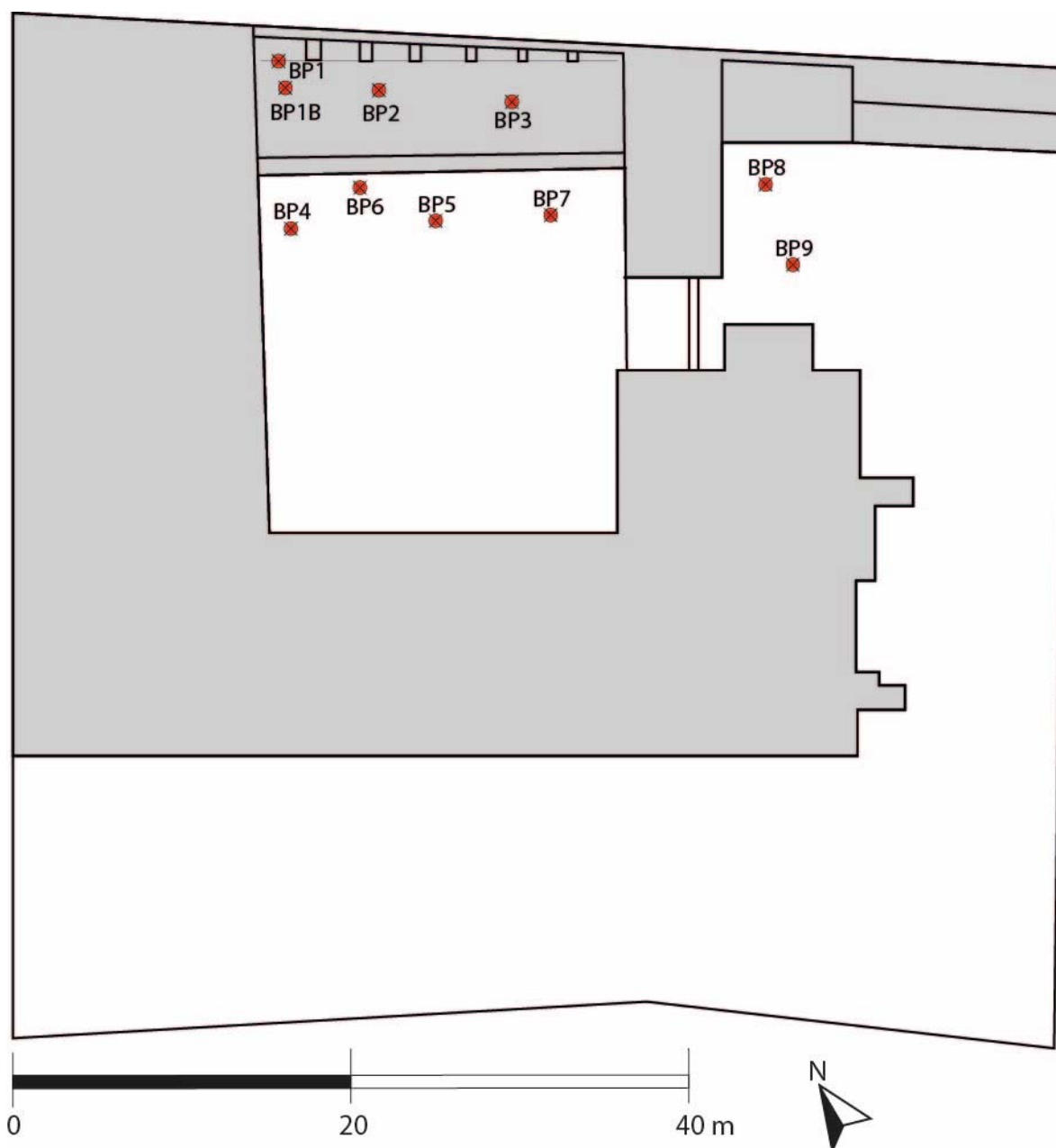
Genomförande och resultat

Ingreppen startade med en omstrukturering av domkapitlets innergård. Befintliga plattor togs bort och ersattes med nya. I samband med det byttes bärlager ut, och en ny dränering lades under plattorna. Dessa ingrepp nådde endast djup av ca 0,30 m. I den nordvästra delen av gården skulle en brunn sättas om, för den grävdes ett ca 4,00 m långt, 1,00 m brett, och ca 1,20 m djupt schakt. Inga intakta kulturlager framkom, utan endast sand.

Geoteknisk undersökning

Den geotekniska undersökningen gjordes som ett tillägg till det ursprungliga beslutet (Meddelande dat. 2016-05-06). Den omfattade skruvborrsprov i 10 punkter, hållfasthetsbestämning genom CPT sondering i 4 punkter, inmätning av vattenytor i borrhålen samt inmätning och avvägning av borrhålen (Svensson 2016-06-10).

Borrpunkter gjordes parallellt ute på gården och inne i byggnaden. Plan över borrhålen finns i figur 4, medan sektionsritningar av borrhålen samt beskrivningar finns i bilaga 1.

Figur 4. De borrprover som togs i den geotekniska undersökningen.

Borrprov 1 togs i det nordvästra hörnet av korsgången, till ett djup av 3,00 m. Under 0,60 m sand framkom grå, torr, mager och kompakt lera ned till 1,10 m djup, med efterreformatörisk datering. Därunder framkom kulturlager, svartgrå med hög organisk halt, och med inslag av träkol. Vid 1,65 m djup framkom brunt kulturlager, med inslag av bränd lera, träkol, och med hög organisk halt. Därunder framkom gul lermorän, vid ett djup av 2,70 m.

Borrprov 1B togs intill prov 1, i det nordvästra hörnet av korsgången, till ett djup av 3,00 m. Under 0,26 m tegel och sand framkom ett brunt kulturlager, med inslag av träkol, lera och kalkbruk. Därunder, vid 0,60 m djup, framkom ett lager tegelkross och kalkbruk. Vid 0,76 m djup vidtog kulturlager, med överst brun humus, till ett djup av 1,50 m. Där framkom ett brunt

kulturlager med inslag av träkol, bränd lera, djurben, fiskben, ned till 1,92 m djup där ett mer bränt kulturlager vidtog. Gul lermorän fanns vid ett djup av 2,24 m djup.

Borrprov 2 togs centralt i korsgången, öster om borrprov 1 och 1B, till ett djup av 3,00 m. Under 0,10 m sand framkom brunt kulturlager med inslag av tegelkross och kalkbruk, vilket troligen tidsmässigt kan hänföras till byggnationen på fastigheten under 1939-talet. Därunder framkom kulturlager med överst brun humus, med inslag av träkol, bränd lera, tegelkross. Under den, vid ett djup av 1,34 m fanns en kompakt lera, ned till 1,54 m. Den ska troligen tolkas som ett lergolv. Därunder fanns brunsvart kulturlager, med hög organisk halt. Däri fanns inslag av träkol, bränd lera, mossor, halm, från en möjlig gödselstack. Vid 2,00 m djup vidtog den äldsta markhorisonten, med inslag av bränd lera och träkol. Gul lermorän fanns från 2,20 m djup.

Borrprov 3 togs i den östra delen av korsgången, till ett djup av 3,00 m. Under 0,30 m sand och tegelkross framkom ett omrört kulturlager, med inslag av sand, matjord. Det härrör förmodligen från byggnationen på fastigheten på 1930-talet. Vid ett djup av 1,00 m framkom brunt kulturlager, med inslag av bränd lera, träkol, tegelkross, djurben och fiskben. Vid 1,80 m djup framkom brunt, kompakt kulturlager med inslag av bränd lera, träkol, träflis, tegelkross och gödsel. Vid ett djup av 2,10 m framkom gul moränlera.

Borrprov 4 togs utanför korsgången, mot sydväst, till ett djup av 4,00 m. De övre 0,25 m bestod av sand. Därunder fanns brungrå kulturlager med inslag av träkol, tegelkross, och troligen hörde samman med byggnationen på 1930-tal. Vid 1,60 m djup framkom kulturlager. De övre bestod av brunsvart kulturlager, med inslag av träkol, fiskben, djurben, träflis. Blå moränlera vidtog vid ett djup av 2,44 m.

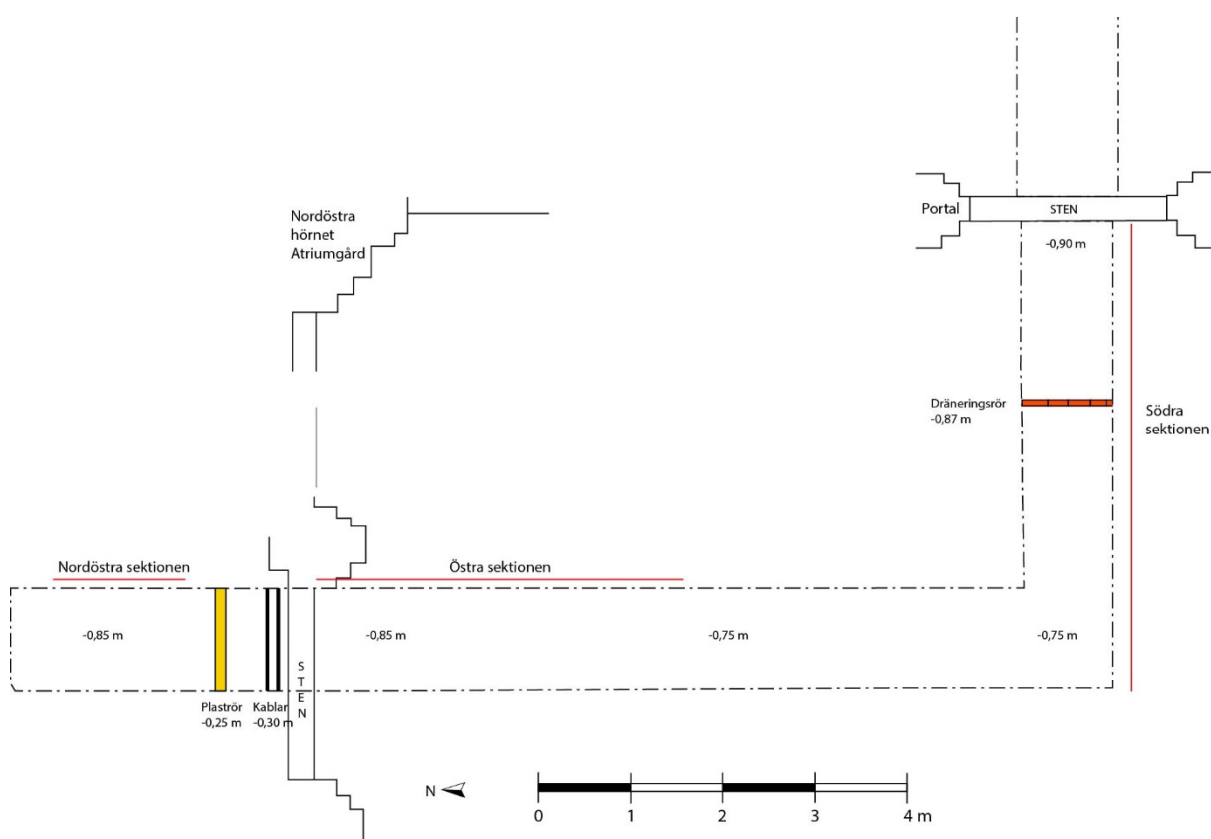
Borrprov 5 togs centralt söder om korsgången, till ett djup av 4,00 m. De övre 0,20 m bestod av sand. Därunder fanns brungrå kulturlager med inslag av träkol, tegelkross, som var och troligen hörde samman med byggnationen på 1930-tal. Vid 1,50 m djup framkom kulturlager, som överst bestod av brunsvart kulturlager, med inslag av träkol, gödsel, mossor, lera, fiskben, djurben. Vid 2,30 m djup framkom blå lermorän.

Borrprov 6 togs mellan borrprov 4 och borrprov 5, till ett djup av 3,00 m. Under 0,25 m sand fanns brungrå kulturlager med inslag av träkol, tegelkross, som troligen hörde samman med byggnationen på 1930-tal. Vid 1,88 m djup gick borren på betong. Vid 1,90 m djup fanns brunt kulturlager med inslag av träkol och bränd lera. Ingen moränlera påträffades.

Borrprov 7 togs i den östra delen, söder om korsgången, till ett djup av 4,00 m. Under 0,30 m sand framkom brungrå kulturlager med inslag av träkol, tegelkross, som troligen hörde samman med byggnationen på 1930-tal. Vid 1,40 m djup fanns en blandning av lermorän och kulturlager med inslag av bränd lera, träkol och tegelkross. Vid 1,80 m djup fanns brunt kulturlager med inslag av träkol och bränd lera. Gul moränlera påträffades vid 2,30 m djup.

Borrprov 8 togs på domkapitlets parkering, till ett djup av 4,00 m. Under 0,10 m bärlager framkom brungrå kulturlager med inslag av träkol, tegelkross, som troligen var utlagt i samband med byggnationen på fastigheten under 1930-tal. Vid 1,40 m djup vidtog ett kulturlager, som var brunt, med inslag av träkol och bränd lera. Gul moränlera vidtog på ett djup av 2,00 m.

Borrprov 9 togs på domkapitlets parkering, till ett djup av 4,00 m. Under 0,08 m bärlager framkom brungrå kulturlager med inslag av träkol, tegelkross, betong, kalkbruk och som troligen var utlagt i samband med byggnationen på fastigheten under 1930-tal. Vid 1,80 m djup vidtog ett kulturlager, mörkt brunt med inslag av träkol och bränd lera, kalkbruk samt djurben. Vid 2,30 m djup framkom lerig sand, och gul moränlera vidtog på ett djup av 2,90 m.

Figur 5. Plan över ingrepp för fjärrvärmeanslutning.

Fjärrvärmeanslutning

Även fjärrvärmeanslutningen var en tillkommande del av arbetena, men utfördes i samband med de andra ingreppen (figur 5; bilaga 1).

Ingreppet gjordes till som mest 0,90 m under dagens golv, i den nordöstra delen av Atriumgården. Huvudsakligen berördes omrörda kulturlager, vilkas status hörde samman med byggnationen av Kapitelhuset kring 1930-talet. I det L-formade schaktet påträffades dels ett

gult plaströr och kablar vid djup av mellan 0,25—0,30 m, i den norra delen, och dräneringsrör i den sydöstra delen av schaktet.

Den nordöstra sektionen bestod endast av omrörda kulturlager ned till 0,85 m djup. Den östra sektionen visade en något mer stratifierad sekvens, men även här bestod materialet huvudsakligen av omrörda kulturlager. I botten fanns ett mörkt grått kulturlager, med inslag av rött tegel, enstaka träkol, lerfläckar, enstaka småsten, troligen utlagt för att jämna av en ojämn markyta inför en byggnation. Däröver fanns grå kulturlager, troligen med samma funktion som det undre kulturlagret. Det fanns ingen direkt synlig skillnad mellan kulturlagren inomhus och utomhus. Överst i sekvensen fanns ett lager sand och därpå golv- och markbeläggning.

Den södra sektionen hade en sluttande överkant. I den delen av schaktet grävdes till mellan 0,75 och 0,90 m djup. Sekvensen visade tre lager, i botten ett mörkt grått kulturlager, med inslag av rött tegelkross, kalkbruk och enstaka träkol. Kulturlagret hade troligen lagts ut i samband med byggnation, för att jämna av ytan. Kulturlagret var skuret av ett dräneringsschakt, med tegelrör, vilket troligen grävts innan det överliggande lagret påförts. Det överliggande kulturlagret var grått, och hade inslag av rött tegelkross, kalkbruk och fönsterglas. Kulturlagret hade troligen samma funktion som det undre kulturlagret. Däröver fanns ett lager sand och därpå golv- och markbeläggning.

Kulturlagerstatus

De aktuella arbetena berörde i huvudsak omrörda massor och sentida bärlager. I borrhölen kunde de intakta kulturlagren studeras och de uppvisade bra bevaringsförhållanden, med tydliga lagerskiljen och hög organisk halt.

Förslag på fortsatta åtgärder

Den geotekniska undersökningen gjordes dock för att det fanns preliminära planer på att exploatera delar av ytan ytterligare och därför behövde förutsättningarna för det utredas. I första hand gällde det ett förfarande med bevarande av underliggande kulturlager. Vid den geotekniska undersökningen framkom kulturlager vid ett djup av 0,80—1,80 m under nuvarande marknivå, och den omfattade 10 skruvborrprover. Varken planritningar eller grundkonstruktion för en byggnation har i nuläget presenterats. Ska området bebyggas bör en arkeologisk förundersökning göras för att närmare utreda fornlämningsituationen.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens dnr	431-5902-2016
Fornlämningsnr	RAÄ Lund 73:1
Löpnr, fornreg	-
Kulturens projektnr	61000-455
Trakt/kvarter/fastighet	Kv Sankt Mikael 13
Socken	Lund
Kommun	Lund
Län	Skåne
Typ av exploatering	Restaurering av innergård
Uppdragsgivare	Svenska Kyrkan
Typ av undersökning	Arkeologisk schaktningsövervakning
Ansvarig institution	Kulturen
Fältarbetsledare	Gertie Ericsson
Övrig personal	Mattias Karlsson
Fältarbetstid	2019-04-21—2016-06-29
Fälttid, arkeolog, tim	17 timmar
Fälttid, maskin, tim	-
Yta, m²	75 m ²
Kubik, m³	40 m ³
Schaktmeter, m	-
Fyndmaterial	Inga fynd tillvaratogs.
Ritning,dokumentation	4 st A3 ritfilm: 4 sektionsritningar skala 1:20, 3 planritningar skala 1:100.
Foto	21 digitala fotografier
Analyser	-
Arkivmaterial, förvaring	Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen Kv Sankt Mikael 13, Lund.

Referenser

- André, A. & Högstedt, C. 1990. Kartornas Lund. 1580-talet till 1950. *Gamla Lund*, årsskrift 72. Lund.
- Andrén, A. 1984. Lund. Tomtindelning, ägostruktur, sockenbildning. *Rapport Medeltidsstaden 56*. Stockholm.
- Balic, I. 2000. Kv. S:t Mikael 8. Lund. Arkeologisk förundersökning 2000. *Arkeologiska arkivrapporter från Lund*, nr 93. Lund.
- Bevaringskommittén. 1983. *Lunds stadskärna. Bevaringsprogram. Krafts rote*. Lund.
- Blomqvist, R. 1943. *Danmarks första dominikanerkloster. Svartbrödraklostret i Lund*. Kulturens årsbok 1943. Lund
- Gardelin, G. 2007. Kv S:t Mikael 5, Lund. Arkeologisk undersökning 1986. *Arkeologiska arkivrapporter från Lund*, nr 254. Lund.
- Johansson Hervén, C. 1997. Lilla Algatan, Stora Tomegatan och Agardsgatan, Lund. *Arkeologiska arkivrapporter från Lund*, nr 62. Lund.
- Karlsson 2005, M. 2005. Kv S:t Mikael 13, Lund. Arkeologisk förundersökning 1998. *Arkeologiska arkivrapporter från Lund*, nr 145. Lund.
- Karlsson, M. 2007. Kv S:t Mikael 13, Lund. Arkeologisk undersökning 1966. *Arkeologiska arkivrapporter från Lund*, nr 301. Lund

Övriga referenser

Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen

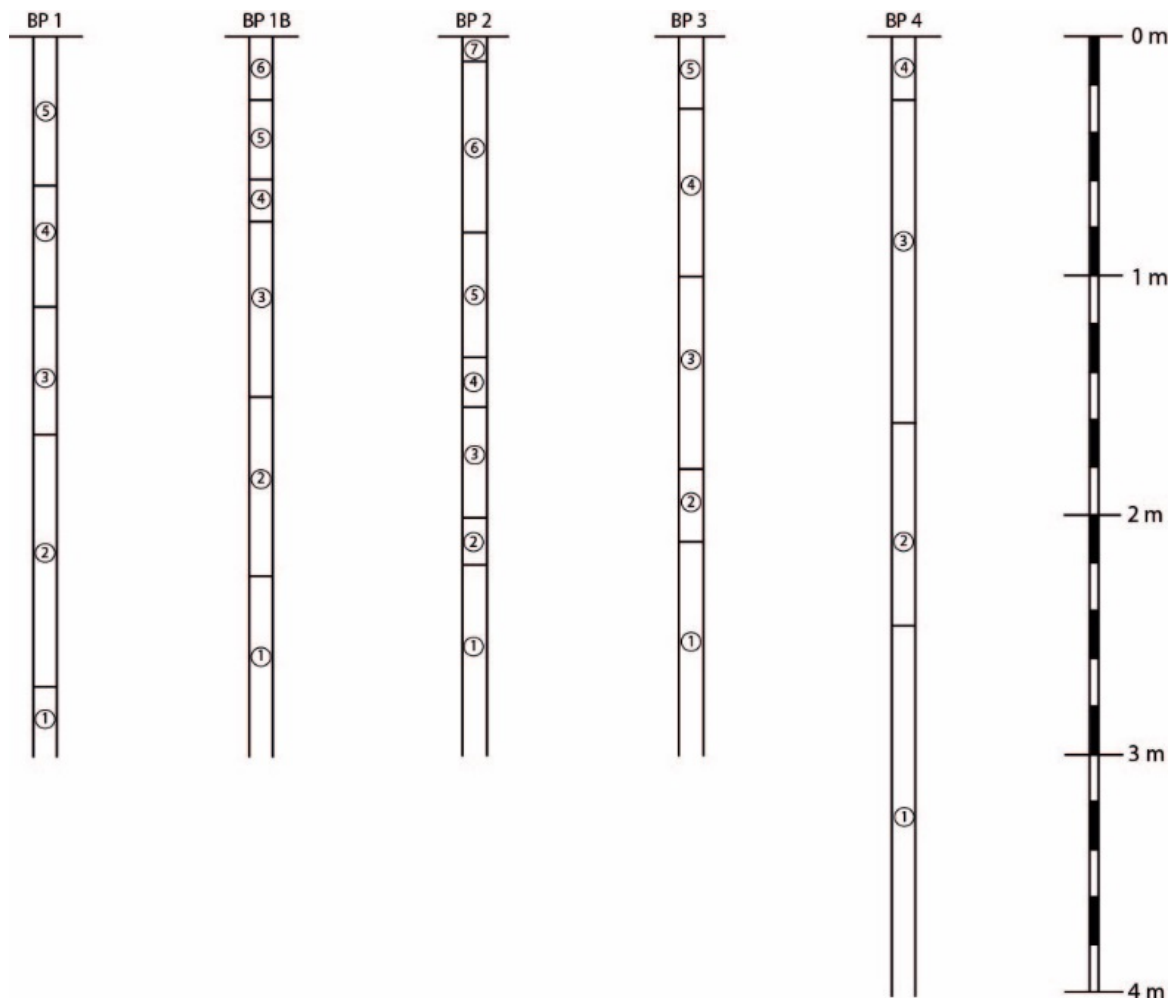
Svensson, R. 2016. Kapitelhuset i Lund. Ombyggnad. Geoteknisk undersökning. Markteknisk undersökningsrapport (MUR). Projekteringsanvisningar. Arb nr 108-16.

Bilaga 1: Ritningar

Geoteknisk undersökning

De borrhögar som togs i den geotekniska undersökningen.

Borrprov 1 till 4. Beskrivning nedan:

Borrprov 1 till ett djup av 3,00 m.

- 5. 0,00-0,60 m sand, finkornig, torr, mager och lös. Bärlager
- 4. 0,60-1,10 m grå, torr, mager och kompakt lera med efterreformatorisk datering. Utjämningslager.
- 3. 1,10-1,65 m medeltida kulturlager, svartgrå med hög organisk halt, finkornigt, fett, fuktigt och kompakt, med inslag av träkol. Kulturlager med möjlig medeltida datering.
- 2. 1,65-2,70 m brunt kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt och kompakt, med inslag av bränd lera, träkol, och med hög organisk halt. Kulturlager med möjlig medeltida datering.
- 1. 2,70 m gul lermorän.

Borrprov 1B togs till ett djup av 3,00 m.

- 6. 0,00-0,26 m sand, finkornig, torr, mager och lös. Bärlager
- 5. 0,26-0,60 m brunt kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt, kompakt, med inslag av träkol, lera och kalkbruk.
- 4. 0,60-0,76 m tegelkross och kalkbruk. Raseringslager eller bärlager.
- 3. 0,76-1,50 m brunt kulturlager, med hög organisk halt, finkornigt, fett, fuktigt och kompakt, med inslag av träkol. Kulturlager med möjlig medeltida datering.

2. 1,50-2,24 m brunt kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt och kompakt, med inslag av bränd lera, träkol, fiskben, djurben, och med hög organisk halt. Botten av kulturlagret bestod av en mer bränd horisont. Kulturlager med möjlig medeltida datering.

1. 2,24 m gul lermorän.

Borrprov 2 togs till ett djup av 3,00 m.

7. 0,00-0,10 m sand, finkornig, torr, mager och lös. Bärlager

6. 0,10-0,80 m brunt kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt, kompakt, med inslag av tegelkross, kalkbruk. Byggnation 1930-tal.

5. 0,80-1,34 m brunt kulturlager, med hög organisk halt, finkornig, fet, fuktig och kompakt. Inslag av träkol, bränd lera och tegelkross. Kulturlager med möjlig medeltida datering.

4. 1,34-1,54 m gul lera, finkornig, fet, fuktig och kompakt. Lergolv med möjlig medeltida datering.

3. 1,54-2,00 m brunsvart kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt och kompakt, med inslag av bränd lera, träkol, mossa, halm från en möjlig gödselstack och med hög organisk halt. Kulturlager med möjlig medeltida datering.

2. 2,00-2,20 m grå äldre markhorisont, finkornig, fet, fuktig och kompakt, med inslag av bränd lera och träkol. Kulturlager med möjlig medeltida datering.

1. 2,20 m gul lermorän.

Borrprov 3 togs till ett djup av 3,00 m.

5. 0,00-0,30 m sand och tegelkross, finkornig, torr, mager och lös. Bärlager

4. 0,30-1,00 m brunt kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt, kompakt, med inslag av tegelkross, kalkbruk. Byggnation 1930-tal.

3. 1,00-1,80 m brunt kulturlager, med hög organisk halt, finkornig, fet, fuktig och kompakt. Inslag av träkol, bränd lera, djurben, fiskben och tegelkross. Kulturlager med möjlig medeltida datering.

2. 1,80-2,10 m brunt kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt och kompakt, med inslag av bränd lera, träkol, träflis, tegelkross och gödsel. Kulturlager med möjlig medeltida datering.

1. 2,10 m gul lermorän.

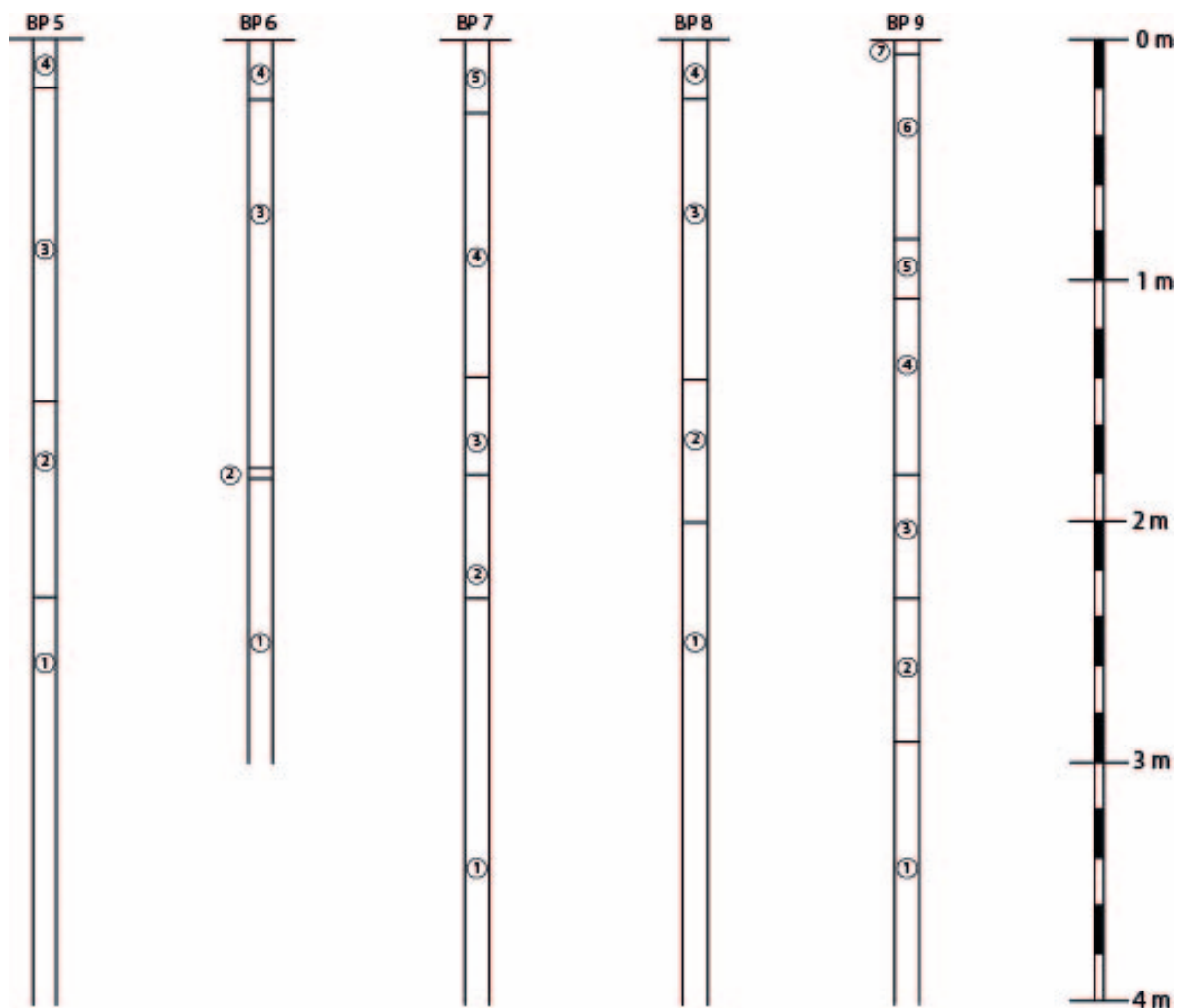
Borrprov 4 togs till ett djup av 4,00 m.

4. 0,00-0,25 m sand, finkornig, torr, mager och lös. Bärlager

3. 0,25-1,60 m brungrå kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt, kompakt, med inslag av tegelkross, kalkbruk. Byggnation 1930-tal.

2. 1,60-2,44 m brunsvart kulturlager, med hög organisk halt, finkornig, fet, fuktig och kompakt. Inslag av träkol, bränd ler, fiskben, djurben och träflis. Kulturlager med möjlig medeltida datering.

1. 2,44 m blå lermorän.

Borrprov 5 till 9. Beskrivning nedan:

Borrprov 5 till ett djup av 4,00 m.

- 4. 0,00-0,20 m sand, finkornig, torr, mager och lös. Bärlager
- 3. 0,20-1,50 m brungrå kulturlager med inslag av träkol, tegelkross, och som var finkornigt, fett, fuktigt och kompakt. Byggnation 1930-tal.
- 2. 1,50-2,30 m brunt kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt och kompakt, med inslag av bränd lera, träkol, mossor, lera, fiskben, djurben och med hög organisk halt. Kulturlager med möjlig medeltida datering.
- 1. 2,30 m blå lermorän.

Borrprov 6 till ett djup av 3,00 m.

- 4. 0,00-0,25 m sand, finkornig, torr, mager och lös. Bärlager
- 3. 0,25-1,88 m brungrå kulturlager med inslag av träkol, tegelkross, och som var finkornigt, fett, fuktigt och kompakt. Byggnation 1930-tal.
- 2. 1,88-1,90 m betong.

1. 1,90-3,00 m brunt kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt och kompakt, med inslag av bränd lera och träkol, och med hög organisk halt. Kulturlager med möjlig medeltida datering.

Borrprov 7 till ett djup av 4,00 m.

5. 0,00-0,30 m sand, finkornig, torr, mager och lös. Bärlager

4. 0,30-1,40 m brungrå kulturlager med inslag av träkol, tegelkross, och som var finkornigt, fett, fuktigt och kompakt. Byggnation 1930-tal.

3. 1,40-1,80 m en blandning av brunt kulturlager och gul lermorän, finkornig, fet, fuktig och kompakt, med inslag av bränd lera, träkol och tegelkross. Medeltida kulturlager.

2. 1,80-2,30 m brunt kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt, kompakt, med inslag av träkol och bränd lera. Medeltida kulturlager.

1. 2,30 m gul lermorän.

Borrprov 8 till ett djup av 4,00 m.

4. 0,00-0,10 m makadam. Bärlager

3. 0,10-1,40 m brungrå kulturlager med inslag av träkol, tegelkross, och som var finkornigt, fett, fuktigt och kompakt. Byggnation 1930-tal.

2. 1,40-2,00 m brunt kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt och kompakt, med inslag av bränd lera och träkol. Kulturlager med möjlig medeltida datering.

1. 2,00 m gul lermorän.

Borrprov 9 till ett djup av 4,00 m.

7. 0,00-0,08 m sand, finkornig, torr, mager och lös. Bärlager

6. 0,08-0,80 m brungrå kulturlager med inslag av träkol, tegelkross, och som var finkornigt, fett, fuktigt och kompakt. Byggnationslager sentida.

5. 0,80-1,06 m betong, kalkbruk, tegelkross. Raseringslager eller bärlager.

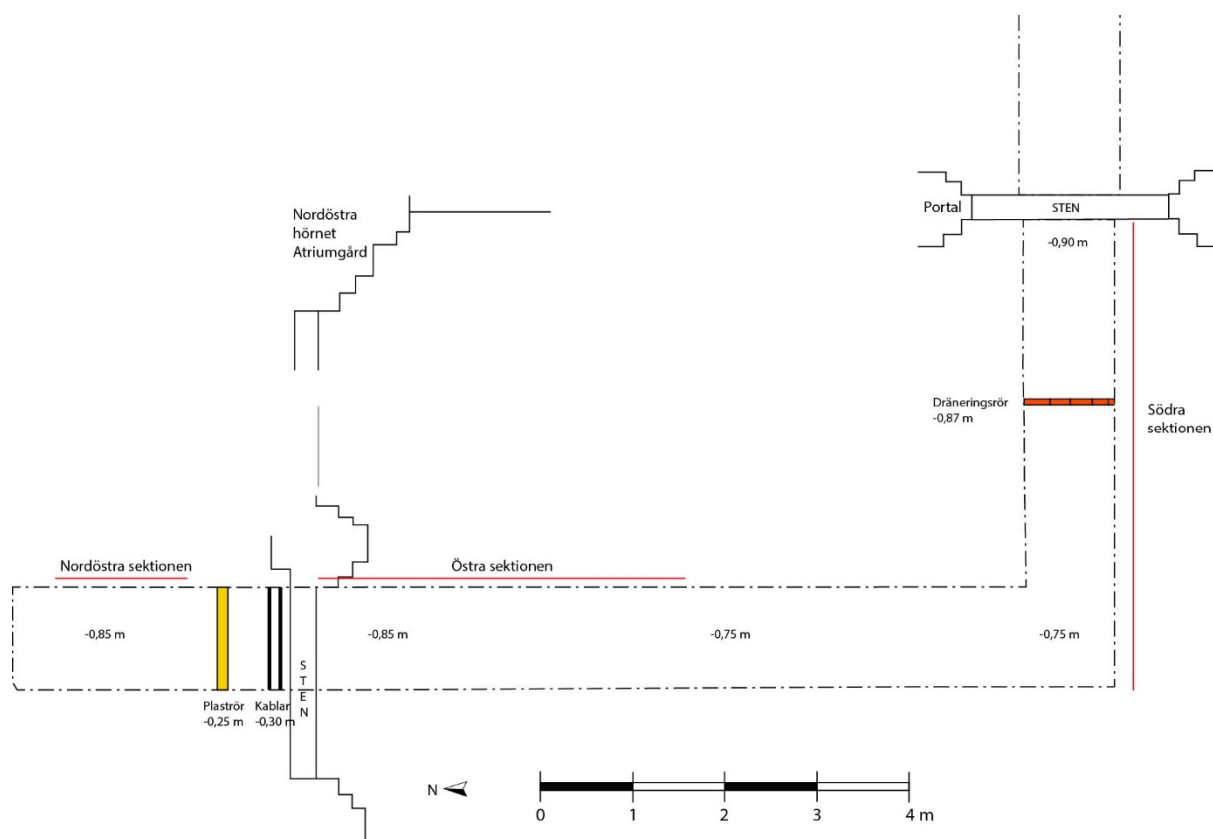
4. 1,06-1,80 m brungrå kulturlager med inslag av träkol, tegelkross, och som var finkornigt, fett, fuktigt och kompakt. Byggnation 1930-tal.

3. 1,80-2,30 m mörkt brunt kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt och kompakt, med inslag av bränd lera, träkol och tegelkross. Kulturlager med möjlig medeltida datering.

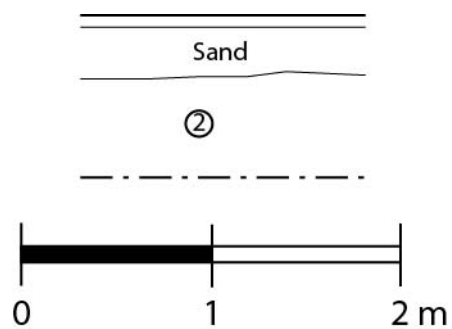
2. 2,30-2,90 gul lerig sand, finkornig, fet, fuktig och kompakt.

1. 2,90 m gul lermorän.

Fjärrvärme

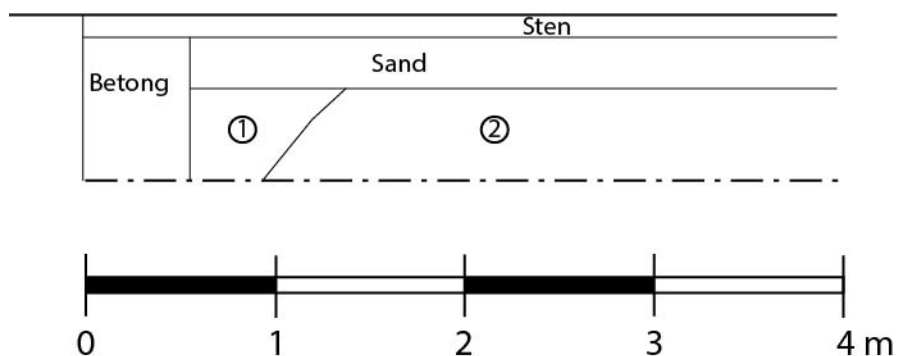

Plan över ingrepp i samband med fjärrvärmeanslutning.

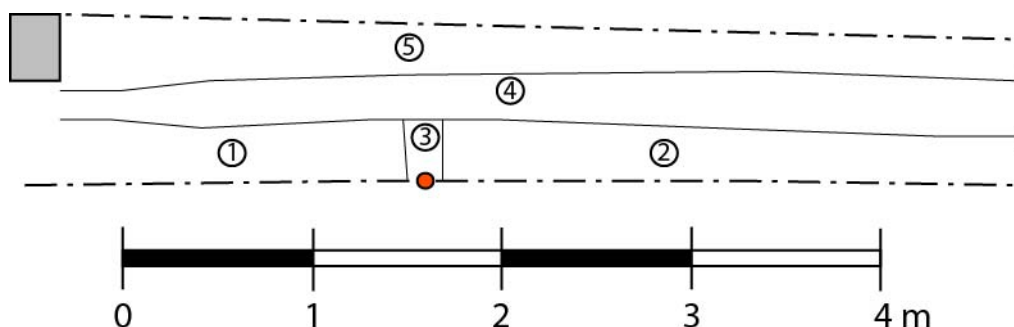
Den nordöstra sektionen, beskrivning nedan.

2. Omrörda kulturlager, brun humus blandad med lera och sand.

Den östra sektionen. Beskrivning nedan. Överst ett lager sand och därpå golv- och markbeläggning.

1. Grå kulturlager, finkornigt, torr, mager och luckert, troligen med samma funktion som det undre kulturlagret. Det fanns ingen direkt synlig skillnad mellan kulturlagren inomhus och utomhus. Överst i sekvensen fanns ett lager sand och därpå golv- och markbeläggning.
2. Mörkt grått kulturlager, finkornigt, fett, fuktigt och kompakt. Inslag av rött tegel, enstaka träkol, lerfläckar, enstaka småsten, troligen utlagt för att jämna av en ojämn markyta inför en byggnation.

Den södra sektionen. Beskrivning nedan.

1. Mörkt grå kulturlager, finkornigt, fett, något fuktigt och något luckert. Inslag av rött tegelkross, kalkbruk och enstaka träkol. Troligen utlagt i samband med byggnation, för att jämna av ytan.
2. Mörkt grå kulturlager, finkornigt, fett, något fuktigt och något luckert. Inslag av rött tegelkross, kalkbruk och enstaka träkol. Troligen utlagt i samband med byggnation, för att jämna av ytan.
3. Dräneringsrör, rött tegelrör, vars schakt skär 1 och 2. Dräneringsschaktet har troligen grävts innan det överliggande kulturlager 4 påförts, då det inte syns någon tydlig nedgrävning.
4. Grå kulturlager, finkornigt, torrt, fett och luckert. Inslag av rött tegelkross, kalkbruk och enstaka träkol. Troligen utlagt som utjämning inför byggnation.
5. Sand, finkornig, torr, mager och lös. Bärlager för golv- och markbeläggning.

2019

- 2019:1 Kv. Gästis 8, Dalby socken, fornlämning 40:1, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2017. Ivan Balic.
- 2019:2 Kv. Eskil 19, Allhelgonakyrkans tomt, fornlämning 73:1, Lunds socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning i form av markradarundersökning 2018. Mattias Karlsson.
- 2019:3 Stadsparken. Svanelucky 1 & 2, fornlämning Lund 73, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2015. Stefan Larsson.
- 2019:4 Lyckebacken 5. Lunds socken, fornlämning Lund 5:1 & 6:1, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2018. Jan Kockum.
- 2019:5 Kikaren 14, Råå, Helsingborgs stad, Skåne län. Underhållsutredning och antikvarisk förundersökning 2019. Erik Blomqvist och Carita Melchert.
- 2019:6 Eslövs kommun. Kulturmiljöinventering Östra Eslöv 2018. Henrik Borg, Carita Melchert och Erik Blomqvist.
- 2019:7 Eslövs kommun. Kulturmiljöinventering Stockamöllan 2018. Henrik Borg, Carita Melchert och Erik Blomqvist.
- 2019:8 Eslövs kommun. Kulturmiljöinventering Västra Eslöv 2018. Henrik Borg, Carita Melchert och Erik Blomqvist.
- 2019:9 Innerstaden 2:1, Mårtenstorget. Lunds socken, fornlämning Lund 73:1, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2018. Jan Kockum.
- 2019:10 Tyghuset i Landskrona, Kv Tyghuset 1 Landskrona. Antikvarisk medverkan enligt KML invändig ändring 2015-2018. Henrik Borg
- 2019:11 Kvarteret Glädjen 15. Fornlämning 73:1, Lund, Lunds kommun, Skåne län. Schaktningsövervakning 2019. Stefan Larsson.
- 2019:12 Flyinge 22:40, Flyinge Kungsgård, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan Scholärlängan 2018-2019. Carita Melchert.
- 2019:13 Flyinge 22:50, Bostad 1824 Flyinge Kungsgård, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2018-2019. Carita Melchert.
- 2019:14 Kulturen 24, Borgarhuset, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk förundersökning 2018-2019. Erik Blomqvist.
- 2019:15 Kv Sankt Mikael 13, fornlämning 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2016. Gertie Ericsson.